

[Undervisningsministeren.]

er i denne periode nedlagt i alt 205 skoler, men mere end 80 pct. af dem er bygget før 1920, og af de otte skoler, der altså er af nyere dato — hvis vi kan sige nyere dato om efter 1949 — havde ingen mere end 3 klasselokaler. De skoler, der er nedlagt, er helt overvejende ganske små, og baggrunden for nedlæggelsen er som oftest nedgang i befolkningstallet, specielt i landdistrikterne.

Man skal nok være noget varsom med at bruge udtrykket fejlinvesteringer, fordi sådanne mindre, ældre skoler nedlægges.

Den omstændighed, at der nedlægges skoler, der er opført under andre skolelove, under en anden befolkningsudvikling, i en anden kommunestruktur end den, vi har i dag, er jo ikke udtryk for, at der i sin tid er sket fejlinvesteringer. Der kan derimod efter min mening blive tale om fejlinvesteringer, hvis vi i disse år med den meget voldsomme udvikling, både skolemæssigt, befolkningsmæssigt og med hensyn til kommunestruktur, ved opførelsen af nye skoler gør os for afhængige af eventuelt eksisterende små, ældre skoler, der måske endnu ikke har tjent hverken i 50 eller i 100 år. Vi må først og fremmest gøre, hvad vi kan for, at de nye skoler får en rimelig tid at virke i.

Hr. Gottschalck-Hansen nævnte Ellested, og det er jo et af de tilfælde, hvor der er tale om, at en skole falder på grund af en ny kommuneudvikling. Men her bliver der både tale om at give børnene en bedre undervisning og om at spare lærerkrafter, og skolen får, som hr. Gottschalck-Hansen nævnte det, en anden undervisningsanvendelse; men som allerede sagt er det uhyre få af de nyere skoler, der igen har måttet opgives.

Men når der så bliver spurgt, om vi sådan bare sidder med bind for øjnene — det gør vi nu normalt ikke, for det siges at hindre udblikket, og det gør det sikkert også i denne sag — eller hvad vi gør for at hindre denne uheldige udvikling, som hr. Gottschalck-

Hansen nævnte, så må jeg sige, at det er jo amtsskoleledirektionerne, der godkender sognekommunernes byggeprojekter, og det er alene spørgsmålet om statstilskud, der forelægges ministeriet. Ministeriet er derfor i princippet uden mulighed for at gribe ind og alene henvist til en rådgivende virksomhed. Vi har imidlertid både teknisk og økonomisk støttet skoleledirektionerne i deres arbejde for en samlet planlægning, og jeg tror, vi har lov at sige, at vi direkte har inspireret de nye amtsplaner, der dels gennemfører en samlet planlægning af skolebyggeriet i amterne, dels har halveret byggetiden.

Det forhold, at der i øjeblikket er en vis begrænsning af det offentlige byggeri, giver os imidlertid en mulighed for at komme ind i billedet på mere direkte vis via igang sætningstilladelserne. I de årlige skrivelser, understreger vi kraftigt nødvendigheden af det enkelte byggeris omhyggelige planlægning og dets nøje indpasning i amtsplanlægningen. Vi har også i de sidste år klart sagt, at byggerier, der ikke kan indpasses i den fremtidige kommunestruktur på en naturlig måde, ikke kan forvente igang sætningstilladelse. Jeg kan f. eks. nævne, at vi i det sidste par år har vist stor tilbageholdenhed med at give igang sætningstilladelse til opførelse af enkeltsporede skoler, en skoleform, man i 1950'erne betragtede som en helt ideel skoletype.

Jeg vil gerne sige til sidst, at det er jo umuligt inden for et svars korte ramme at tage hele skolebyggeriets problematik op; men spørgsmålet er i virkeligheden — og det beder jeg også det ærede medlem tænke på — hvis vi skal se fremad: hvordan får vi bygget skoler, der er fleksible nok til at imødekomme den fremtidige udvikling i retning af en skole, der måske har sprængt de klasserammer, vi kender i dag, og som vi er vant til, og som også nok kommer ganske langt væk fra det faste timeskema, som vi har vænnet os til at arbejde med? Spørgsmålet er måske i højere grad: hvor-